

Säätiö joka etsii lumipalloja

Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiö haluaa rahoittaa hyviä asioita, jotka lähtevät vyörymään eteenpäin lumipallon tavoin.

Tutkimuksen saamaa julkinen rahoitus vähenee. Tutkijoita patistetaan yhä kiivaammin etsimään ulkopuolista rahoitusta. Ei siis ihme, että yksityisten säätiöiden merkitys kasvaa vuosi vuodelta.

Yksityiset säätiöt tukevat suomalaista tiedettä, taidetta, kulttuuria ja sosiaalisia tavoitteita yli 500 miljoonalla eurolla joka vuosi. Summa on lähes kaksinkertaistunut muutamassa vuodessa.

Siksi tuntuu merkilliseltä, että Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiön asiamies **Heikki Tulenheimo** kaipaa lisää apurahahakemuksia.

- Meitä ei oikein löydetä. Meidän kokoisten säätiöiden haaste on myös löytää uusia kiinnostavia hankkeita ja tekijöitä, joita muut eivät vielä tue, Tulenheimo kertoo.

Yksityisten apurahoja myöntävien säätiöiden joukossa Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiö on nuori ja sympaattinen. Se myöntää vuosittain apurahoja noin kaksi miljoonaa euroa lääketieteelliseen tutkimukseen ja sosiaalisille hankkeille.

Heikki Tulenheimo on kuitenkin realistinen. Maailmanparantamisessa ei pääse vielä pitkälle kahdella miljoonalla.

- Emme voi poistaa kaikkea hätää maailmasta, mutta voimme sen sijaan luoda edellytyksiä paremmalle huomiselle.

Siksi Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiö tukee mieluiten pilottihankkeita, joissa syntyy jotain uutta, joka lähtee leviämään laajemmallekin. Näitä tulee vastaan liian harvoin.

- Aika moni jää oman juttunsa kanssa omille kylille.

Siksi säätiön asiamies Heikki Tulenheimo on miettinyt, pitäisikö heidän olla itse aktiivisempia ja etsiä projekteja, joita he voisivat tukea.

Tulenheimolla on itsellään tapana vinkata kiinnostavia asioita tekeville ihmisille, että apurahaa kannattaisi hakea. Viimeksi Slushissa hän tapasi kiinnostavan startup-yrityksen, jonka edustajille hän kertoi Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiön apurahoista.

- Emme tue yrityksiä, mutta voisimme hyvin antaa apurahan jollekin taholle, joka hankkii käyttöönsä startupin myymää teknologiaa.

Tukea heikoimmille

Päivikki ja Sakari Sohlberg perustivat omaa nimeään kantavan säätiön keväällä 1988. Sen tarkoituksena on edistää lasten ja vanhusten henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Siksi säätiö tukee lääketieteeseen ja terveydenhoitoon liittyvää tutkimusta sekä sosiaalisia hankkeita. Säätiön toisena tarkoituksena on säilyttää perustajiensa koti museona.

Päivikki ja Sakari eivät saaneet omia lapsia. Lapset ja vanhukset valikoituivat aikanaan säätiön kohteiksi luultavasti sen takia, että heidän asemansa yhteiskunnassa on muita heikompi.

- He eivät selittäneet asiaa sen tarkemmin, Heikki Tulenheimo pohtii.

Päivikki Tulenheimo-Sohlberg (1913–2001) ja Sakari Sohlberg (1907–2000) olivat koulutukseltaan lakimiehiä. Päivikki työskenteli koko 31-vuotisen virkauransa Korkeimman oikeuden palveluksessa, valtaosan esittelijäneuvoksena. Sakari Sohlberg työskenteli puolestaan Sotaylioikeudessa, Turun ja Helsingin hovioikeuksissa sekä Korkeimman oikeuden jäsenenä.

- Lääketieteen tukeminen oli heille todennäköisesti tapa parantaa maailmaa, Tulenheimo kertoo.

Varakasta pariskuntaa on kuvattu lämminsydämiseksi. Päivikki Sohlberg oli iloinen, välitön ja aikaansaava. Sakari Sohlberg tunnettiin puolestaan vaativana ihmisenä, mutta hän vaati myös itseltään.

Sakari Sohlberg vaikutti aktiivisesti myös talouselämässä. Hän toimi sukunsa yrityksen Oy G. W. Sohlberg Ab:n hallituksen puheenjohtajana 33 vuotta.

Säätiö rahoittaa toimintansa kokonaan itse. Se ei ole ottanut vastaan ulkopuolisia lahjoituksia.

Kaksi miljoonaa joka vuosi

Käytännössä Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiö toimii myöntämällä apurahoja. Apurahojen haku on syyskuussa.

Hakemuksia tulee vuosittain reilut 500. Asiantuntijoista koostuvat työryhmät arvioivat hakemukset ja tekevät ehdotuksensa apurahojen saajista. Varsinaiset apurahapäätökset tekee säätiön hallitus.

- Erityisesti sosiaalisella puolella voisi olla enemmänkin raikkaita ideoita ja pilottihankkeita. Niistä on oikeasti pulaa, Heikki Tulenheimo myöntää.
- Tutkimuspuolella pyrimme tukemaan erityisesti nuoria *post-doc*-tutkijoita, jotka ovat vasta perustamassa omaa tutkimusryhmäänsä – ja jotka eivät vielä saa niin helposti rahoitusta muualta.

Tänä vuonna säätiö myönsi apurahoja 150 tutkimukselle ja hankkeelle yhteensä kaksi miljoonaa euroa. Summa on kasvanut viime vuosina jonkun verran. Nuoruudestaan huolimatta säätiö on jakanut apurahoja ja tukia yhteensä jo lähes 27 miljoonaa euroa.

Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiö rahoittaa myös Sohlberg-palkinnon, jonka pohjoismaainen Nordisk Gerontologisk Föreningen jakaa joka toinen vuosi ansiokkaalle gerontologian alan tutkijalle. Palkinnon suuruus on 10 000 euroa.

Lisätiedot ja haastattelupyynnöt

Päivikki ja Sakari Sohlbergin Säätiön asiamies **Heikki Tulenheimo**

heikki.tulenheimo@pss-saatio.fi, 040 503 8817